

BIBLIOTECA
PÚBLICA
OLOT

REVISTA

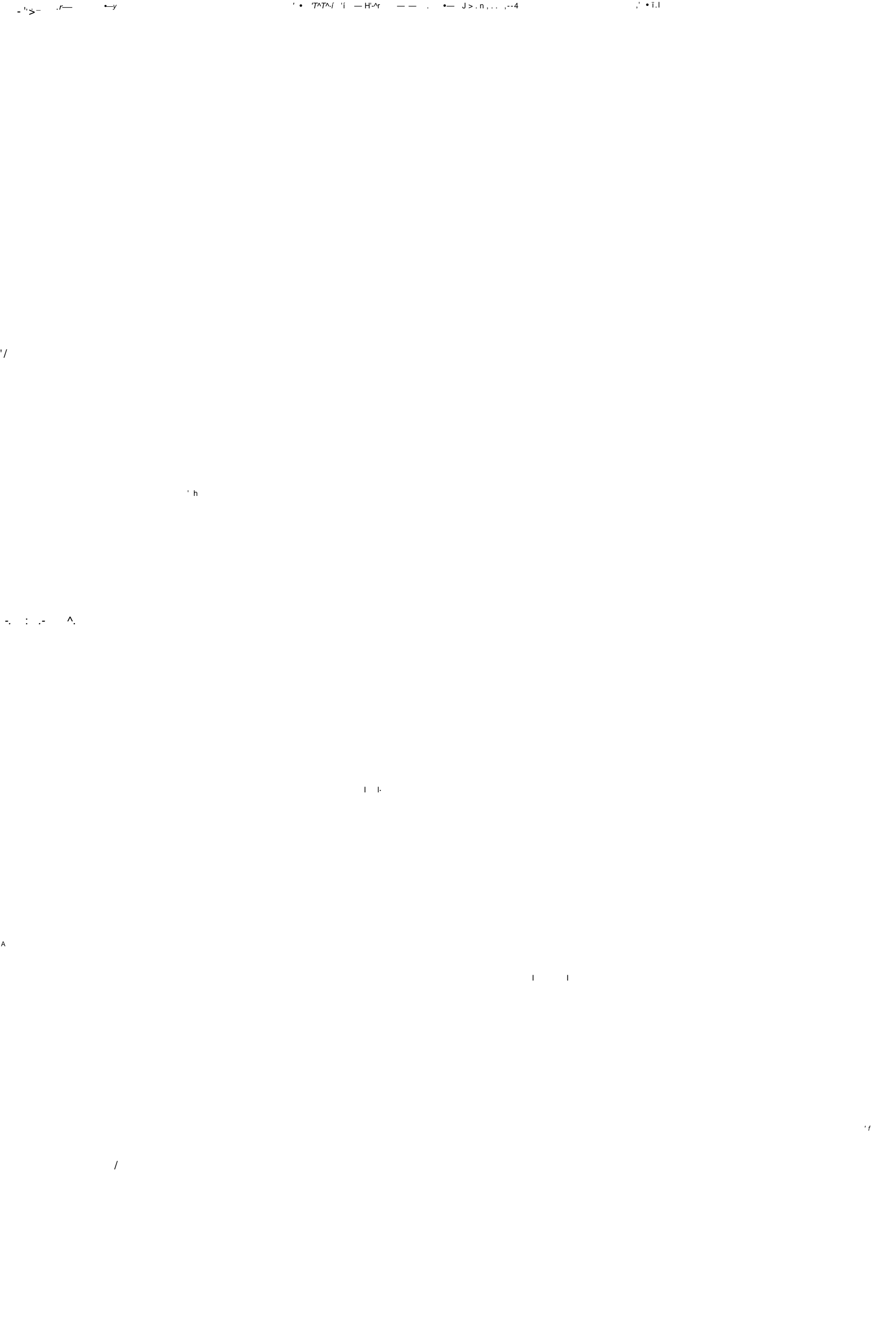
Nº 10987.

OLOTINA

29

REVISIA OLOTINA

, • PvsL.ir.\ li

©@_ PUBLICACIÓ MENSUAL mm

Any i^^ ®@ mm ®@ júm. i

©9 OLOT 15 ílc Abril cie 190>

Suscripció: up nny ^ ptas.

Números solts: 0^0

Hídaccic Sant Esícvc, 17^ 'i^.

M4^4

¡ O LO' r ii

® LA RíiDAccin NO's FA SOLIDARIA DELS TRE-
 VALLS nUE'S^ Pí'iLiLlQmx: D AQUESTOS 1:N' KEE^
 Í'ON'DRAN LAS ftEVAS FIRMAS, i^ ^ ^^ ^
 © No s' ADMÍ^TEIKAN ELS TREVALLS QUE NO
 VAGIN FrRMATS AB EL VEKITABLR NOM DE SON
 AUTOR. SÍ SÍ ^ i^: ^ ^ íí ^ ^
 Q TAMI'CCH SE DONAr\A_ CAOirPA EN LAI^ PAGI-
 N^AS t)'AQi:ESTA REVISTA A LO QUE'S IÍEFEHEIXI
 A POLÍTICA ACTIVA. :w i' ííí ^ ^ ^íí
 © SJ ADMETERAN_ TKEVALLS EK CÁTALA Y AL-
 Tli FS LLEN<.riiKS^ i^ ^ ^ ^ ^ ^
 ® _SE PONATJA KOTICLA DE LAS ^5H^5_ QU^'HN-
 VUN A N* AOEJESTA REDACCIÓ. DE LAS QUE SE"N
 HEBÍN RQB EXEMPLARS. fi^EN FARA LA CííftICA.

El perquè

En tots els temps el superior grau de cultura del esperit ha sigut la força verament positiva, que ha fet avançar els pobles en la via de millorament y benestar social.

Tota entitat individual o col·lectiva obra en virtut d'energies que porta latents en sa pròpia naturalesa y de necessitats que aquestes mateixes li fa sentir.

Heus aquí diues veritats que enciohen *Q] perquè af Nostra Revista.*

A ningú espanti el nom, ni les pretensions de índole sèria y encarada, ni malaltisses tendències de poesia modernista y d'electro-astènia.

Fills de una comarca hont s'ajuntan les últimes esquerres y cantelles rocnes del aspre Pirineu ab les plàcies planes y valls, de bella y luxuriant vegetació, potser la barreja de nostres pensaments y manera de sentir ha creat l'impuls en virtut de quin únicament hem fet sortir la REVISTA OLOTINA.

Ni prou noys per tenir il·lusions infantines, ni prou madurs per ensenyar, nostra única preocupació ha sigut el posarnos per sobre les especials circumstàncies perquè travessa nostra vila, fent del tot cas omís més no tant amunt que els esquitxos que lia el recent xoc d'atàvics antagonismes, no hagin arribat a nosaltres fentnos arrelar més la convicció y ferm propòsit de no prendre part en aquestes lluites, prescindint per complet *de tota mena de política sia com siut*

No venim ni á Iluytar ni á ensenyar, que vcním sois á *ixpén-*
drer y escampar entre nostres compatricis lo que haguíra po-
gut assolir de casa matéis ó de fora casa que 'ns sembli utilitat
óbí^llesa,

Comencem un camí, no gayre afrcsat encare y potser prou
difícil, deixant darrera nostre tristas senyals de malaguanya-
das Giiergías, m^s no volem anar sols y per aísó demanem cl
concurs-de tots-els -àe bona voluntat que vulgan ajudàrrlos
sense preguntarlos de hont venen.

j,...Sea5^, um .bajíiera^ que, *ns fanatise, rió es fácil que ^ns sepa-
rin dife rencias de forma iii de color.

^, .Sensebagatjes, de programas ni compromisos, res pot des-
torbarnos de véurer tots un mateix ideal que es la cultura,
^..^l-odrém tenir í^; aturarnos per força major ó per insupera-
íbles obstacles^ pero estem segurs de no pérdrens per un camí
esgarriat.

3İS V

S---:~". •

?.)!

•r:7

ÜV

::=•>, /.

^•|-|ř •.,

)Con0it)e3adoiii0 generals

sobve n J='ollt^JLore ⁽¹⁾

Sens dubte qu' á molts del presents els extranyará U noni de Folk'Loro. Es natural; es terme exCtich, pero com estji acceptat universalment y té l'inmensa ventatja de sci" moU curt s' el pod admetre fins scnsa gens de recansa,

Son duas paraulas inglesas qu'equivalen íl "ensenyansa del poble,, es com si digucssim *ciencia popular*^ no la di rígrida al vulgo sino la qu' en vé. La ciencia destinada Í\ ell, es la falsa ciencia; aquesta altre^ es la mes veritable com qu'es arrencada de la maleixa naturalcsíi. com els fruyts ho son dels arbres yMs minerals de las entranyas do la terra. Pero no es una ciencia metodisada, ni definida^ es ampie, gran, vaga, pero ab una vaguetat de poesía, com la qu^ esborra 'Is contorns y ion els colors de las cosas en el trcnch d' alba y en el cap-vespre.

Y'lFolk-Lore no es sois respectable per aixó; es la tra- dició viventa qu^ ha perpetuat l' esperit de la rassa ¿l través deis sigles; de manera que per donar íl compendre be e] seu signíñcat en poeas paraulas, bastará dir qu' es "el saber tradicional del poble,,.

Es una branca del saber huma molt nova, ja qu'abans *s despreciava tot lo que vingués del poble; el nom mateix

(7) Conferencia donada en el «InuUtLt Glotis el 6 Sepiembve 1903 per D. Hossendo Serra tj Pagés

el va donar en 1840 en William Thoms fundador de la
'^Folk-Lore Society,. de Londres.

Per una d' aquelles coses que xocan á primera visia,
'ns trovém ab que 'l progrés modern per una bíiníla ñi
reviure la tradició y pera T altre tà^ rebutja.

Els enlluhernats per las apoteosis del progrés que sense
compendre ^n l' essència rendeixen pocli menos que culte
á las manifestacions de l' electricitat y del vapor, aquets
creuhen que lo tradicional es la rêmora de V humanitat,
el bagatge que 'ns destorba. Pero 'is qu^ hi est; n á dins
y tractan d' ntilisario per la perfecció moral de V especie
humana, qu^ es á lo qu' ha de tendir el veritable progrés,
no venhen en la tradició la traba de la societat, sino'I far
que la guia entre las tenebras, la ralió del nostre modo ele
ser, r aptitut de rassa y V encarrilament dels successos
que constituheixen l' historia de cada pays. Y no vuy signi-
ñcar ab això'í partit polítich que s'en pugui dir tradicio-
nalista^ perquè com tots els partits^ es no més una colee-
tividat d' egoismes y de petitesas inherents à las passions
de la gent. La tradició es V executòria de noblesa de las
rassas; font de V historia, d' ahoní tota n" es sortida y enca-
denament no interromput del pensament dels nostres ante-
passats. La tradició es la pàtria mateixa; ella 'ns guarda
la fé de batisme, ella ^ns canta ab frase senzilla pero anant
directa al cor las proesas dels nostres majors, las abne-
gacions lieróicas y *Is sacrificis sobrc-humans que varen
haver de fer per reconquistar la terra, per governarla sa-
biament y tant aviat ab accent enérgich exalta las empresas
épicas, com ab cant de rossinyol enamoràciís ciíhta'Is amors
de la terra, com ab ven condolguda recorda'Is días de dol
de la pàtria. ¡Aquesta es la tradició!

Y pesi :L1S somiadors d^ un liumatiitarisme xorch, aixís *ha* de ser, perquè las diferencias que s' observan entre las rasses, 'is païssos, las plantas, els animals, la terra y firis el cel, han dcï repercutir per forsa dins nosaltres^ sent en va que 's vulgui esborrar ab teorías mes ó menys aparatosas, lo qu^ está consagrat desde la creació.

Jo ja *m figuro 'l mon unificat enjots els ordres d'idcns: tothom vestint, pensant y enrahonant de la mateixa manera; divertintse d'idéntich modo; eí^ á dir, tot unformat, sense diferenc.acions, ni trassas del temps de la vellura; tot nou de trinca, convencional... y iquin fastich! mirantmc jo y á casa meva, ja ho he vist tot, ja no ^m cal fer excursions ni viatjes, ni interessarme per gent de llunyanas térras. Tota P humanitat es una sola família; no hi ha fronteras; no hi ha aquets vincles que 'ns Uigan tan estretament á la vida; una germanor glassada ha esborrat la tradició de per tot arreu... Pero es inútil, 'perquè dessegLiida l'humanitat s' inventaria familia^ y tradicions y patria, si possible fos que may se perdessin

Per arribarhi, s^ haurfan d' aixugarse 'Is rius, escolarse 'l mar, aplanarse las montanyas, enxombarse las cingleras y omplirse las cavernas; perquè allí ahont el mar tinguí ana costa á propòsit s'hi farà un port, el riu fertilisaril las hortas, las montanyas criarán bestiar y las planas se destinariín ¡I conreu, establint fins entre gent de la meteixa rassa, diferent manera de viure y tal com senti, be óm.i-lement, la fantasía 11 farà veure allí lUmy ;! l' horilzi) ahont la calitja uneix l'inmensa planuria del mar ab Viít-fmita bóveda del cel^ l' csferihora serpent marina ó sentirá Y armonios cant de la sirena, Aixís com l^ habitant de las voreras dt^l riu, un día, entrç la bo^ra matinal, descobrirá

las enjogassadas alojadas, y U pastor, fugint de la tempestat desencadenada mirará ab espant las bruixes que la corígrían entre las rocas del hermot qu' In ha en el cimal més alteros.

La tradició neix donchs expontániamment ab l'interpretació que 's dona ais fenòmens naturals, als Eccessos extraordinaris de la vida real y á las vicissituds històricas; 's comenta entre tots, l'imaginació Ms aumenta y engalana, r esperit patri els ennobleix y aixís passant de pares á fil·ls^ ^s perpetua, no petrificantse com molts 's creuen, sino evolucionant, pero conservant ben be 'l fons primitiu, y sent sempre d* actualiat en els diferents moments de la ^vida. La tradició ha tingut duas lillas, una seca, pensativa, excéptica, tota cap, que s' ha quedat á ciutat pe 'ls arxius y bibliotecas: es V Historia- L* áitre guapasa alegre, franca, tota cor, no 's vol moure de fora y s' está entre 'ls pastors, éntrelas criaturas quan jugan, en las massías' al hivern al voltant de la llar y entre la gent del camp mentres treballan: es el Folk-lore, Per aixó á ciutat no bi entra 'l Folk-lore; s'hi anyoraria. Necessita l* ayre pur de mohtanya, els prats frescals, el sol rohent, la neu immaculada,, el riu cristallf, la bauma misteriosa, la naturalesa tal com es, en una paraula,

IY que fora 'l camp sensa el Folk-lore! Sí es el cassino y r universitat, el teatre y V academia, tot á Thora.

Cantant una cansoneta senzilla de ritme pausat, monótona, la mare amorosa adorm el seu íiUet. Mes tart ab versos infantils adccuatS'.é"l* inteligencia, li ensenya á caminar, íl menjar, á saltar y á ferse carrech. de las cosas principals que-'i voltan y ab las oracions P inicia en la fé católica. La criatura ja te esma, corra, sola y allavo-

ras ab altres <3e la seva edat, juga^ sÍLUEI, canta y baila, y aixís com el Folk-lore lí han sí^uC els caminalors y la niaycndcra, arc li son V exercici que l' enfortirà, V entreteniment que li donaríL trcv^a al cervell torturat per V estudi que comensa^ Ve aviat la separació de s^xos y'l Folk-lore company y mentor coastant, coaverteix ¿í la nena en dona y mare de per riure^ ab las ninas, coadínari y quefers casolans; els nerjs més eritramaliatST ten^ n jochs de correr, saltar, pegarse, fer forsas etc, son els comensos de la lluyta per la vida. Y aqueixas criaturas que per sort ó per desgracia, cosa qu" encare no he pogut averiguar, han de deixar molt aviat V csco'a per compartir ab el resto á'j la familia las tascas de la cas:;, del corral, de la vinya^ de l'hort ó de la barca, segons sígLií, necessitan nodnrse intelcctualment, y sense llegir; perquè sois han vist el ^Naharro,, la Doctrina, la Gramática y l'Aritmética que'Is hi han fet agafar horror als llibres. Els avis carinyosos son els que s" en encarregan d' aquesta instrucció extranya, contantlos aprop del caliu d V hivern, ú. V omlira del costat de la casa á V istiii, las rondallas m:iravillo^a5 que ^Is despert an V imaginació; las endevinallas que Is l' csperonan en alt gn'm; las Uegendas heróycas y religiosas que ls fan arrelar V amor á la pàtria y á las creencias cristianas; las faulas que ^Is ensenya la moral de nímera agradable; els proverbis que la concretan; els acudits, que 'Is fan partir de riure; 'Is aforismes que'Is hi reduheix^n á la nif^s mínim i expressió els coneixements de la naturalesa que necessitan y las prácticas y supersticions que Us hi dona H sagcll caracterisitich de P encontrada. Uns quants anys dessegitiit son passats y la joventut plena de vida y d* alegría, malament s'avindria al jou íeixuch del treball si no fos aquell goig del cor y aquella ilusió deis sentits qu' acost a duas ánimas, que *s buscan esma pcrdudas y en el ball 's trovín. Despríslase-

renata amorosa es la declaració taciUi y mentres el jove cantil tot llauranl:^ cavant y culiint rahíms, nns amors que li rccordan els seus, É3 noya va trascant per casa entonant també una cansó qu^ es la resposta á la primera. D'aprop mirantse s' enrahonan, de lluny, cantant 's miran ventre cansó y cansó 'I treball 's va íent ab menos fadiga. L' aplech els fa passar en día junts y dins de l' ermita, ¿ense saberho r un de T altre, tots dos s'cncomanan al Sant perquè els protegeixi ^ls amors, Arriva una fira ó la festa raajor y allí 's trovan tots dos mudats, ab els vestits que mútuament mes els agradan; l'ilusió es complerta; la forta simpatía que 's mcnan tothom la descubreix; no mes cal una empenta que ve de qualsevol modo y ja estíi constituida una nova familia. Venen filis á qui la mare bressa y adorii cantant-los-lli las meieixas cansons qu^ havia après de sa mare á la vegada; els ensenya á caminar, á enrahonar, á resar, ab idénticas cansonctas diíxos y jochs; y aixís aquestas criataras 's fan grans^ son pares també quan aquells ja son vellets^ vellets, que *s distreuen de las tristors de la vellesa^ contant als nets estimats las mateixas rondallas faulas, llegendas, cndevinallas y superticions qu' ells havian après dels avis.

Aixís 's succeheix y perpetua 'l Folk-lore, qué 'ens acompanya sempre per alleugerir-nos las penas, dolsiñcant las asprors d^ aquesta vida que massa son y prou pronuciadas.

¿Ql·ii pot negar donchs la benéfica influeneia del Folk-lore? Meytat ensenyansa meytat poesia, es V àngel bo que may 'ns deixa.

Tal vegada á qui 4 bullici de la ciutat l' aparli de la vida camperola y'ls convencionalismes de l'etiquetn'l privin de las expansions que son la poesia de V existencia, li. podrá assaltar el dtibte de T importancia del Folk-lore com á objecte d' estudi, com á cosa que valgui la pena

per la gent de Uetras, Perqué, son molts, que de níixensa comensan ja per no estar en contacte nb la mare^ atrefagada ab els debers ficticia qu' una elevada posició social H imposan^ que mes grandets ja no han jugat mes qu' nb joguinas de quinquilUijre, ostcDtosas, lluhçntas, ab mecanismes complicats y mny lian tingut oportunitat d^ establir aquella expontània comunicació que hi lia entre las criaturas deis carrers, dels pobléis y de las masías. Molts son també qu' al exreriorisar r estat d' ánimo cantant, las paraulas han sigue en llcn-guatje foraster y la música no es pas la nostra plí\cida y melangiosa, la que ve impregnada de V olor qu' escampa la farigola y 'l romaní de las montanyas d' aquesta tterra, sino que será la voluptuosa que recordará 'l cimbreig de la palmera ó de la canya dolsa; V apassionada, si, pero efectista que dura á la memoria las coloraynas de la badía d-Ní\pols; la picarescay fortament moguda com propia d'un ' Moitlin Rouge,, de París; ó V opaca y freda qu' ns porta halenadas de las boyras deis paíssos del Nort. Quants y quants no lian fruit may del goig que porta ^I ball en sí, ^1 ball caíala, típich, vell, quin origen 's pert pot ser en els comensos déla nostra historia; ball que aparta tota idea pecaminosa y qu'es la veritable alegria del esperit, fent saltar el cos en moviments rítmicbs d^enjogassament, d'ignocencia y no enervantlo en desitjós de materia qu' encenen passions violentasl Prou n' lli ha aixís mateix que may han asaborit una narració deguda à la fantasia popular; no han tingut ocasió de sentir cap rondalla ni llegenda, no coneixen mes que l' obra individual carregada de detalls, la novel·la tendenciosa ó V historia descarnada; pero l' apreciació ingenua, la^ descripció qu' encisa per la seva mateixa sencillesa qu^ enclou un fet notable ó una costum remota^ contat ab el Uenguatje genuí de la terra, aquesta no la coneixen. }Y tants n' hi ha per ll, qu' en sa vida han pres part en una testa d' aquestas í\ T ayre lliure, ahont s' hi barreja la bellugadissa de la gent empolayna-

da^ ab la música típica que hi toca, formant un quadro cV alegria indefinible, ab notas de color brillants en plé *Bjve*, tL^ nint per fons la serralada blavenca y per march T inmensitat del cel puríssim y la terra encatiadít de iiors!

A tots aqLiets que desconeixen la gran missió del Folk-lore^ *1 pendran no mes com un entreteniment propi sols de quitxalleta y de gent inculta, perquè com ve del poble, no s'lii pod 'apéndrer res! Qum error mes gros! Dcsd' Homero ab la seva immortal "Ilíada,, al nostre inspiradíssim Verdagner ab l' i,At- l;íliíd.a., y "Canigó,,^ els grans poetas han anat d bèurer (i la caudalosa font popular, Y ja no 's tracta d' obras literarias de segona ó tercera categoría; perquè al·lavoras, de "Juan Tenorios,, "Comptes 1^ ArnaUrt "Sombreros de tres picos,, y "Otgers,, ea t^ ovarian á milenars.V lo mateix *s pot dir respecte á las demás Arts Bellas que molt sovint, pero molt mes de lo que 'A primera vista ptígui semblar,.s' inspiran en la tradició del poble, que pren cos en V alegoría d' un monument públich, en un poema sinfúnich, en una estatua ó en un quadro.

Pero 'í Folk'lore es mes encare que tot aixó; es auxiliar poderosíssim per l' estudi de la llengua patria ja que conserva en gran número páranlas y modismes desterrats per l' us, qu'han viscut gracias á haVer quedat arreconats á las fondaladas mes llunyanas y ¿i las masías mes apartadas. Es fonament y complement de l' historia, perquè las priincrasque s' cscriuh^n son sois un aplecb de Uegendas (per aixó 'l poble "n díu historias, ja que la denominació de llegenda no la coneix) y quan la ci'ítica va depurant la veritat y restableix la cronología^ allavoras per ser historia veritable, ha d' anar omplint-se de tot quant indiqui 'í caràcter d' época, l* agre del terror, y aixó no s* acostuma trovar en lápidas^ pergamins ni monedas, sino en las tradicions, ja siguin canUi^das, bailadas, narradas ó jogadas. Es dato^ cientiñch de válua sobre tot en medicina, agricultura y meterelógia; no, s' ha de

olvidar que la medicina en el començament va ser popular y encare avuy molts dels aforismes que corren en boca del poble son principis científicament demostrats; de la agricultura ja ningú s'hi estranyarà perquè es l'ocupació de la gent del camp y per tant agricultura y Folk-lore van íntimament lligats com cos y ànima; la meteorologia es ciència nova y fins ara sois deya. lo que al poble; encare avuy la branca importantíssima de la meteorologia ó sigui la previsió del temps, està tancada completament dins dels ditsos populars. De la mateixa manera s'hi veuria l'enllaç directe ab moltes altres ciencias com la historia natural, la sociologia, l'etnografia etc. ó per dirho mes clar. ab totas, ja que el Folklore es al fi y al cap la concepció mateixa del poble.

De manera donchs que ja tenim el Folklore, element moralísador, medi educatiu per las criaturas, entreteniment per tothom, sport agradable, font d'inspiració artística, auxiliar per l'estudi del propi llenguatge, complement de l'història y dato científic important.

No s'hi dirà pas que sigui poch ni se l'hi calificarà d'indocumentat, perquè té a la vista de tothom títols honorabilíssims y Ms mes antics per cert.

¿De quina altra branca dels coneixements humans s'hi pot dir tant?

Y com no m'agrada que se m'hi cregui baix la meua paraula, v. aix a citar al meys quants exemples, perquè s'hi vegi com realment el Folklore es digne dels estudis mes seriosos, fins en aquelles cosas tant trivials que semblan talment desprovehidas de sentit comú.

He d'acabar ja ab el meu parlament, abans de fer-ho ab la paciència del auditori que tant benllevola atenció m'hi concedeix. Y altre efecte faré un prech ó millor la manifestació d'un desitj.

Crech, encare que malament haver provat l'importàcia

veritable del Folk-lore y lo aèi^'idable que se 'n trova V estudi: c\ diferencia de molts altres que 5ols una perseverancia d' anys y anys y im cert talent poden arribar é. terne interessants els resultats,

Donchs aquet niEiteix Folk-lore es assequible á tothom. Es l' única ciencia ahont no hi han intrusos. Las criaturas tot ju^^ant y ^Is joves tot ballant poden practicar-lo; el que sentinC una rondalla, ima .llegenda etc. l'anota, ja s' hi dedica^ com V aficionat á excursions que 's fica ab costums propias de determinadas localitats; la persona dotada de bona veu ó que toqui *úgún* instrument, interpretant la música popular^ es gran propagandista del Folklore; el dedicat á la fotografia , reproduhint balls costums de fora y nioixigangas es un gran ilustrador foík-lorista; ja no cal parlar dels velletsarrupits aprop del foch que conservant el tresor, inapreciable del saber tradicional popular en son Las verdaderas vestals. Y fin.ai.ment l^ home de ciencia'qu* en vista dòlS datos aplegats per tothom, els ordena^ coteja, comenta/n fa la crítica y 'n dedulieix las conseqüencias d^un gfan valor molt sovint, aquest n' es un apóstol. Tothom per lo tant pod contrÍbuir-hÍ; criaturas y vells, homes y donas, joves y sçnyoretas; pero sobre tot aquestas últimas poden ser las verdaderas formigas folk-lóricas, ja que no inspiran rezel á ningú y cap noya s^ avergonyeix de cantar davant d' ellas ni cap home gosa negar Ms hi una rondalla que se 'Is demani. L^ experiencia m' ho ha demostrat; las mevas deixebles fan més aplech en 15 días quejo en 3mesos>

Eis que tinguin donchs bona voluntat, que no més aixó *s necessita, que 's dediquin al Folk-lore com á entreteniment de profit encare que nos m;5s sigui á estonas perdudas-

Aixís 's compenetrar;ín més ab Ja nostra terra, la nostra gent y las nostras costuras; ja que 'l Folk-lore es l^ ánima meteix del poble; contribuirán á íer pátriaj sense sembrar odis

ni rancunias, que be 'iis cal; y trovaran bclíesas i^^noraclas en la vida, ja que U Folk-lore es el sentiment embellit ab els menors artificis pos^:ble5; pero nó 'l sentiment [ilusori de poetas delirants, sinó 'l nascut de las realitats de lot 'hora; perquè 'l "saber tradicional del poble^^ es com arbre inmens colossal, que fortament arrelat en la terra d' ahont ne treu las substancias que ^i nodreixen, 's dirigeix ferm cap amunt y quins últims branquillons tocan en el mateix ce!.

HE DIT.

IlpUnaiii el tcrvcv

Al esmentar que aquesta publicació vé Á cercíir ó á recebreí" ab els bríissos estesüs, á lots els que sentin dintre srm sí el neguit de perfecció, i' ansia viva de millora individual ó colectiva, marcíintab aixó una orientació tant recomanable c6m es la de avalorar-se múUuiment per aqueix medi el cabal intel·lectual, al recordar aquest afany, cal esbrinar, per tenirho present, lo que sovint inutilisa semblants esforços o al menys els torna infructuosos.

Sabut es que en tot temps T esperit d^ evolucíí y'd* avens se imposa; en cada iniciativa que brolla s^hi veu un buyt al custat - seu; no s' organisa cap acoblament que no respongni á la necessitat óf un esforç de tots per assolir ventaijes; els intents quant grilla el projecte no poden esser més enlairats y nobles, y A pesar de tot, els resultats HOT sempre? responen al fi de la fundació d' aquets orj^anismes, els fracassos menudeijen y quant no, s' els veu tórççi^ de camí desviantsc? cada dia més de son objecte principal y desapareix poch d poeh aquella mira altruista que constituha la forsa motriu en son comens, donchs de no ferho aixis, SC congrien á dítie mateix involadas y tempestas que l·io aterran tot desse.'íiuida.

Deixant apart do que en el curs d* aquestas d^i.lti&íofjs acostuma haverhi constantment una gran falta de iennesa, serenitat y "íibneí^aeió per sustratircrs y no dobleí^arse á] imposicions autoritarias ni ÍÍ indicacions amenassadoras n! (\ convé-

nienciis personals, prescindint d'ais:ó, que aquí ja no lli cap tant, casi sempre lli regna im exclusivisme exajerat, som egoístas per tots els que no sí[^]an afins, descuidant que contínuament devem ilustrarnos d'nti[^]i manera recíprocí, que nostre grau de cultura clepén en *gr^m* part de la que tcucn els que 'ns rodejan, amichs y contraris, j el descuit d' aquestas cosas ens porta á con,siderar com d'un grau inferior als que no militan en nostres rengles, y per lo tant, á encegarnos per no rebutjar nostres erros ni acceptar cosa millor, lo que cada dia ens allunya més de lo queja n* cstém prou apartats, per internarnos progressivament en nostra dèria.

Aqueix criteri tancat efecte de! cncongimenL natural y dej apassionament, es el que 'ns porta als radicalismes ridícols, á las extravagancias d' escola que s' oposan á la lliure expansió del esperit en tots els ordres, logrant que un cert nombre de prevencions ens mantinguin aislats, casí incomunicats ab tot lo que estiga fora de nostra filiació, lo que sols ens mereix menyspreu y sarcasme; d' aquesta manera ni ens es posible aprontarnos d' agenas ensenyansas ni podem fer váldrer en lo que tenen de profitosas nostras conviccions: cada dia s' enrobusteixen mes las murallas que separan las ideas y la intolerancia é intransigencia son las que regnan.

No rol dir aixó que precisi adoptar com á propias una barreja d' apreciacions pocli menys qu' antagónicas, que entre els tons extrems 'n busquíim un de indefinit, ben al revés, els radicalismes, en principi) son necessaris é indispensables, si[^] més no com basa de rahonaments contradictoris relatiu à lo esencial, ahont la sana rahó sens las baixas passions que l'encegan, pot garbellar el resultat y fer la tria en abdos parts.

Per lo tant, importa remarcar els punts afins entre camps oposats, buscar analogías y punts de contacte que permetin evidenciar lo millor d' uns y altres, no declararse' may prèviament contrariad'un moviment sens coneixerl be, al objecte de

iiu aurncuvar aquest estol de g-ent ínfcUssa, per desí^racia ja tant nombrós, disposada sols á donar fé de vida sempre que 's tracta qualsevol intent de resultats profitosos. Per resseguir aquella via no es posible anarlii provehits d' un criteri migrat y mesquí^ precisa acceptar l* ubicnitat de las veritats y dels erros, cal estar en el convenciment de que lo cert, lo exacte, lo millor no es patrimoni exclusiu d' una fracció ó d^ una bandera, sino que ai"reu s* hi troban cosas altament profitosas y d' altres que son detestables, podrán variar en cantitatpero existeixen lo mateix entre els diferents estaments que entre las diferents agrupacions d' una mateixa classe, y per últim, ferse cárrech de que tothom, absolutament tothom, per més que figuri allá ahont "vulgui, te molts falsetats per deixar y molt de millor per "apendrer.

Sant Joan las Fonts y Abril de 1905.

JAUME GASSIOT.

El primer pas

Allà en terres llunyanes, jo havia anat, atret pel nom de civilitat no a prendre notes de *historia*, ni a fer estudis especials, sinó a buscar exemples per reforçar meves conviccions o per afegir un desgany més a la lluita de mon passiu moral, tres coses varen cridar-me la atenció en qualsevol població que visités, Museus y Biblioteca y Escoles de tota mena, y la casa de Correus.*

Sense donar-me compte, cada vegada que veia aquests tres edificis que eran per tot arreu com la trinitat del avanç huma, no podia abstenir-me de comparar aquelles poblacions ab la meua estimada vila d' Olot.

Y de la comparació en sortia pensament impresionat, veia mentalment abundants materials coberts de pols en golfes y terrasses o tancats en particulars habitacions solament vistos per son amo com tresor d' avar, me venia a la memoria aquell exercit de maldats que surt d' estudi dues vegades cada dia, esvalotant ab crits de petits salvatges sense rudiments d'educació, ni de netedat, ni molts d'ells... de salut, y alguns d'ells dues vegades la setmana van a engroixir aquell altre exercit que passeja per places y carrers la seva brutícia... y la miseria moral dels que 'ls sostenen fent servir la santa caritat d' arca-bota imptidica.

D'aquelles tres coses, avuy la meua estimada vila n'ha

com^nada una y ben conmtínvada, Olot avny comença íl tenir un Museu-BíbUoteca qu'i tot ía creurer que anirá en-devant, mo!t cndcivanC,

Tot fa crsufer y esparai- que prehuats exemples y valiosas col·leccions serán redimits de las tenebras pera servir de material d'estudi y de culturán

Surtirán á la hermosa llum, ben cuidats per nians intel·ligentas y carinyosaSp

Demá, jqui sab! demá Olot anirél per lo altre; que el temps passa volant y la feyna es molta.

Trevallém per nostres fills, que aixís may sentirem la carga feixuga; y Deu fassi que un altre dia, anant ells A n' aquellas llunyanas térras veyent ciutats y vilas exemples de cultura y cíviisació, puguin compararlos ab nostra vila, sortintne encara ab la ventatja de no tenir res servilment copiat d' altres païssos, sinó tot ben nostre, fill nostre, com nosaltres som fills de la bella comarca olotina quina esplendent naturalesa res te que envejar á cap altre terra, per llunyana que sia.

EvELi BARNADAS: •"

lCoí5tuni6 £)lotíia0

No es difícil, sobre tot en aquest mes, trovar objectes entre les velles costums de nosra vila per escriure sobre una festa típica d'un caràcter propi de la localitat, perquè si en el curs del any sempre hi ha un assumpte de folk-lore (no sé si ho he escrit bé) de que tractar en aquets dies y l'un d'altre se me'n presentan tres^ tots ells hermosos^ tots ells dignes de ser coneguts y que sembla responen á una certa gradació que tingui lo retorn primaveral de la vida després del ensopiment del hivern y son^ la funció de las Quaranta Horasj la diada del Ram y "1 Roser del Triay»

De tots tres no sabia quin triar pera ferne 1 plat del dia, perquè, al meu entendre, tots de si mateix son prou sabrosos per poca trassa que 's tinga en amanirlos un xich y presentarlos bé. Tots tres han sigut descrits y ponderats abans d'ara per plomas ben trempadas, cantats carinyosament per poetas de ia terra y fins objecte d'inspiradas obras pictóricas y escultóricas algún d^ ells.

En aquesta indecisió, després de ferme jo mateix e! pro y el contra del un y de l'altre, he subjectat l'assumpte al fallo de la sort y fentho á redolins ha sortit el del Ram.

Aquesta vegada la sort ha íet com el fum, que diu que sempre se 'n vá ab els més boníchs, perquè de las tres festas qtxe abans he anomenat, la del Ram es sens dubte la més hermosa y per aquesta rahó es també la més difícil d'essenjar si s'ha de fer ab alguna novetat, perquè prosistas y poetas, pintors y

csculpíors, cadascú à sa manera Than tracladíi inspirantse en l'acte més culminant deia diada qu' es la benedicció de las palmas, que íiqiii se t'à com en tot lo mon cristià ab la sola dife- J'encia de que, en comptes de feria á dintre dels temples com se fa per tot arreu, á Olot se celebra al ayre lliure y d tota llum,

Pero això no es tot; vél'ítat es que la festa del Ram sens aquest acte deixaria de ser lo qu' es> pero també es precís re- gotieixer que si en tal diada no coincidissen ab aquesta cerimò- nia relligiosa las dos costums de vestir de nou á totas las cria- turas y la de regalar els padrins á llurs ñllols .1* indispensable tortell^ no oferiria 1* animació y l'encís qCt'omple 'Is carrers' sobre tot en la matinada d' aquell dia.

La costum de beneir Ins palmas y rams al ayre lliure diuen que ve de sigles enrera^ per rahó de ser petita la iglesia parro- quial que allavors hi havia per encabirslii tota la gentada què s' hi aplegava, se determinà fcrse á camp ras en lo Puig del Ro- ser, y que mentres s^ estava celebrant la cerimònia esdeviagué tiTi'terratrèmol qu^ ensorrà Y iglesia y moltas casas de la vila, deguentse á n' nisó la salvació de moltis personas que, ìl no ser la novetat aquell any establerta, segurament haurian perdut la vida; y qu'en memoria d'aqiiix fet s' ha continuat sempre més bèneTrit lí's "palmas y-rams al Puig del Roser.

Las altrás dos costums no sé d' hont dimanán ni quin origen' tenen, lo cert es que son scülíirs còrnia primcr;i; y també ho es que totas juntas s' íiJLidan y 's completan pera fer una festa jicrmosa plena de color, de llum y de vida, com solen .ser-totas aquellas en que 'Is petits son lo seu objecte principal ó ^1 prefe- rent entre 'Is secundariSj y la del Ram en nostra vila es lina de aquestas» Es una verdadera fcsia de fítmilia, pero com que ho í s de totas las familias que tenen criaturetas pelitas, y aquestas son las més, y la expansiono 's tanca dins de casa sinó que Siirfc al díiri^er ab tota la seva forsa^ succeheí^: que la suma de

totas las alegrías casulanas dona per i'esultat una festa popular de las més atractívolas,

Passo per alt lo descriure las escenas de burgít y d' impaciencia que 's dessarotuan en totas las casas á primera hora del mati en que *his* criaturas, ab la, déria del vestit nou, del tor[^]tell y de la paíma ó del ram, ja 's dcsperta abans de T Uora, acostumada, ni dirém rís del tráiech de las mares en complaure 4 desitj deis seus íills que fins á cert punt es també 'l seu desitj propi, perquè aquestas escenas y aquest tráiech y aquestas maternals complacencias 3oii universals, sino en el dia del Ram en un altre día ücgons els paíssos y, més ó menos tot-hom las coneix per experiencia propia, majorment si está graduat de pare de familia. Lo que si dech fer notar es que en aquesta diada els pares volen fruir de la presencia de tots els seus ñills á casa y presentarlos tots al parents ó amiclis, y peraixó "sfa indispensable la vinguda de la dida que 's mostra mes contenta y espampollida com més enflocada y ben guarnida pot anar la criatureta confiada al seu cuidado que aquí'n diuen el didot.

Desde las primeras horas las criaturas mudadas ab llurs vestits llampants, anant y venint de casa de llurs padrins carregadas ab los corresponents tortells[^] mes ó menos grossos segons las possibilitats ó la rumbositat del padrí; el mercat de las palmas llor y romani establert en la plassa y cantonadas deis carrers propers que toca al seu ñ y l' arribada de la gent de las masías del terme que també venen ab la llur maynada ab sos respectius rams de llor guarnits ab pinjarollas de pomas, rosquillas y 'l tortellj donan ais carrers un aspecte animat y bullidor.

Aquest moviment y animació van accentuantse y creixent fins á r hora de la benedicció qu' es entre nou y déu del matí, A aquella hora la corrent pren una direcció determinada, tot-hom, grans y xichs fan via al Firal hont se celebra la cerimònia. Lo quadro quepresenla aquest passeig desde la pujada de

la professo al Puig cíel Roser íns que "torna á baixar» es díffci de descriurer. Aquella gentada en un moviment pausat pero incessant, els balcons atapats d' espectadors qu* ensemps son actors de la escena, aquella barreja de colors, desde 'Is tons obscurs als mes brillants, aquella bellugadissa de palmas y rams dellí^ry xromanL que semblan ^nbosch que camina embaumant V ambient ab aquella flayra típica del dia del Ram. necessítan mellor ploma que la meva pera ferne nna caba pintura.

Acabada la benedicció de las palmas, que pera molts passa desapercibuda, la professó j composta de la Rv"nt. Co- • munitat y V Ilm. Ajuntament, portant cada prevere y cada regidor la seva palma, torna á baixar passeig avall donant la nota aguda d- aquella hermosíssima escena. Tota la geniada que's bellugava pe l passeig s^ agombola al pas de la grofessó pera véurela passar ó vers la placeta de Srmt Esteve per véurela entrar en la iglesia. La nota de gent que se apílona devant de la iglesia mentres dura la cerimònia de tancar y obrir la porta á la etítrada de la proíessed, las empentas, crits, plors de criaturas masegadasas, en una paraula, 'I bullit ab que s' acaba un acte tant pintoresch, • es necessari veurel pera íormarsen verdadera ideya.

Entra la professo á I' iglesia y 'I quadro se desvaneix cscampantse la gentada per els carrers qu'ofereixen un aspecte particular durant tota la matinada en que dura 'l iragí continuat de las criaturas ab llurs vestits nous y cara T i al lera, acompanyadas de llurs niares, maynaderas y didas - cque van d'assí d'allá cercant alabansas de IMiermosura de llurs fills^ del gust qu^ han tingut" ab els vestits las pri- merflsy de lo gras y ben portat &€{ didot las últimas.

JosEPH SADERRA»

Z^mor á las cootuiig

L·ls pobles estiman las coslunis per esser la manifestació externa de sas ideas y sentiments^ per tenir el fonament en la seva propia tradició, y liabjr nascut pera satisfer necessitats per aqi^ell sentidas.

Per aixó^ perquè son tan propias, es perquè son tan vol^udas^ tan veneradas; perquè son el rccort d' institucions, creencias y modo dç sentir d^ aquells pobles en altres ttímps. Per lo tant, el no re^^pectar las costums conlraríantlas es al tíiment injtist.

La desmembració d' un tros de territori, la cessió ó venda de colonias^ si *hé* es sentit y lamentat per \R nació que ho ha sofert, potser, no ofen tant á la conciencia popular com la negació arbitraria per las Ueys positivas d' una antigua costim. Una consideració del ordre práctic confirmará lo indicat: ¿Quinas nacions lii ha hagut que hagin conservíit intacte per un llarch temp^ el seu teriitori y possessions colonials? ¿Per ventura la Historia no 'ns dú que pobles poderossLsims, d' un avens en relació al temps en que vivien inconcebible y á' un talent práctic extraordinari han desaparecut ràpidament de la vida, obrint pas aixis á n' els invasors que plens de nova vida y guiats per ideals dislins, quedan permanentment en elüoch que abans l' altre ocupava? Vegis, si no al colós poble roma patria dels mes eminentsjurisconsules, quedar afogat al impuls avassallador deis bárbresj que entraren en el caduch Impe-

rí d* Occidentj aglomeració de senyors y esclaus^ al encmps que las ideas cristianes de igualtat y caritat.

Els pobles, encar que ab molta pena^ això ho consenten donat que comprenen y admeten casi com á naturals aquestos cambis; no cominen'ént ni admetent, pel contrari/que 'Is sj^tii negada una costum. Y es perquè las coS'tums s' han elaborat A mida de síí;ICS, írreflexivament, com per íntuiciÓT lo que fá que sos fonaments siguin profúns; com; q^ue líín nascut de lo mes íntim de la naturalesa dels mateixos pobles que las g^uardan.

I-íis..lleys positives deuen respectar donchs, las costums del grupo social á n'el que van dirigidas, com ¿l expontánea exteriorisació de lo que Hqyest grupo sent y desitja.

Ademes:, las costimií legalment consideradas son . una serie d' actes semblants, repetits per un grupo ^més ó menos gran de personas per u^ itarch temps y sense interrupció. Ara bé: quan en una qualsevol regió s'obra sempre eii deíei^minat sentit, manifestat per aquella serie d^ actes y aquest obrar, es no ja solament respectat pels auateixoa,^;:q=ue hi coadyuvan sinó fins pels discois, es prova evident que aquestos, actes están tan Íntimament lligats ab el modo d' esser deis habitants d' aquella regió, que sí una ley positiva prova, de contrariarlas s'3ia de promourér una reacció popular y espontánea períí tornar las cosas á son lloch. Un ilLlstrat autor modern ho diu en una de sas obríis "La ley abstracia formulada *d prior*/, mor sempre ar nàixer,, Las llçys germ¿ínicas apelaran també á las costums donanteíshi una autoritat absoluta.

No obstant^ ¿yol dír aixó qu' Eiquellas costums que siguin perjudicials no puguin esser niodihcadas^ sinó qu'al contrari, els llQgisladors tinguin d* inspirarse en ellas com en las altres, pera, redactar las lleys positives? De cap manera. To,t grupo social ha tingut y té costums bonas costums

indiferents[^] no necessaries[^] y costums nocivas[^] contrarias al ordre social ó á las ideas de justicia y moralitat. A las primeras respectarlas; á las segonas dcixarlas, que ja per si solas morirái] tnsensiblement; á las terceras contrariarlas y desterrarlas.

¿A quL está reservada aquesta missió? A la lílesia y á r Estat. A una y altre dintre sas respectivas esferas d'acció está encomanada la tasca de millorar las costums populars que considerin deficientes, á trcuer las quo considerin perniciosnSj y á conservar las que s* inspiren en veritables necessitats senadas ja del ordre moral (consecució del fi itltim pei-que V home ha sígut creat) ja del ordre material (satisfacció de las múltiples necessitats temporals,)

Naturalment que al no admetrer las costums perjudicials establint un precepte legal que si[^]ui la seva contradicció, com que al fi y al cap son també filias d* un [^]rupo social[^] se produirà aquella reacció contraria popular de que he parlat; més aquesta ja no será tan violenta tota vegada que molta part del mateix poble, sobretot el que tingui cert grau d'ilustrado, considerará conrenient y necessària aquella negació. En quant el restant, si's tem que donadas las sevas ideas y manera de sentir, potser no molc conformes ab els bons principis, creg-ui com un atentat á la llibertat d'obrar [^] el-procedir de la indicada manera y tracti de promoure perturbaciós, poden molt be usarse medis indirecteè, això es; anar voretjant el conflicte, més procurant sempre adelantar sense defallir pel cami emprés, fins á haver lograt V objecte que 's proposava el Ue[^]islador. Si aixis y tot, la protesta fos enérgica y forsa general, es que tal vegada no havia arribat oi moment oportú d'abolir la costum aquella.

He dit que'Uegislador sHia d'inspirar en las costums pera dictar las lleys. Com las costums varían segons els temps, el clima, la religió, las rassas, ois Uochs ahont se produ-[^]

eixen, etc.; las lleys no poden esser dictadas ab caràlcter uniforme; las lleys deuen tenir caràlcter regional si *s vol que tinguin vida. En aquet sentit s' han inclinat els més eminents legisladors de tots els temps y aixis ho enten-
gueren els romans.

En la esfera del dret constituït la divisió que 'm sem-
illa més important, atesa la qüestió qu* exposo es líi de
costums *segons lley^ fora lley, y contra lley*. Deuen ad-
metres totes? En Y ordre de prelació que déu establirse
entre la líey y la costum ¿quina ocupará el primer lloch?

En quant á la costum *segons lley* no hi ha que dir res.
Sí la lley T ha sancionada expressament donantli caràlcter
y forsa de verdadera lley admetentla, va de parella ab la
Vi^y mateixa. En quant íl la costum/iii/'a//^3'tamtié. s\acjmet
' pels autors^ mes posantla ÍL se^on terme ó sigui després
de la Hey, tota vegada que. déu habet'ü de servir de suple-
ment. En lo que hi ha discrepancia es en admetrer la cos-
tum *contra lley*. Autors hi ha que l'"admeteñ eh absolut,
altres que V admeten en determinats cassos, altres que
no l' admeten.

Realment admetre en absolut la costum *contra lley*
sense salvetat, no es acceptable haix cap punt de vista. Si
alguna autoritat se vol que tingui la lley, ha de buscarse
precisament en que no, pugui csser conlradita. Sols en un
cas podria esser admesa aquesta costum y es quant tingui
son fonament en un dret natural, ilegislable en principi.

Aqui ^s pot fer una distinció en disposicions de caràlcter
administratiu; de ennícter civil (incluínllii Jas lleys mer-
cantils y las de procedimeuQ, y disposicions de caràlctor
penal.

En termes generals pot dirse que les primeras son las
que més fàcilment podrían donar cabuda íl la costum ¿:t?//í^ra
Uey^ ja que donadas las moltas qüestions que á cada mo-

meni ha ele resoldre la Administració, se veu precisada á diclar una munió de preceptes més ó menos meditats per rahó del tcmps de que pot disposar y més ó menos en armonía ab las'aspiracions de la nació, vulnerant potser no ya drets adquirits, sinó tan sols maneras de obrar especiales y lilegitims sentiments.

Las del según grupo, no deuen admetre la ccstúm *contra lley*; més per lo mateix que no poden admétre es perquè han de respectar totas aquellas que vagin íntimamente hígadas ab el modo d' esser deis pobles. En cuant á las disposiciones de carácter penal, no admetén la costum *fora lley* (per alió de que ningú pot esscí" condemnat més que per els delictes inclosos expressament en el Códich), molt menos déu havcrse d' admetre la *contra tiey*.

Desarrollat avuy aquest trevall en termes generals, un^ altre dia procuraré fer son examen minuciós.

EDUART BASSOLÍ^ y -MASSI-^

orientació

• MII MI I - I

La REVISTA que'S presenta al públicli, no es filia d'un entusiasme passatjer^ encare que noble; ag-ermanats pci- la fé en im ideal cnlayrat els encarregats de redactaría, fa moll temps que somnia vam un périódicli allunyat cíe la política de campanar; de la *qa'* estableix lluytas intít'iís y riclículas; de Ja qfe 's ftmda 'n personalismes; de !a qu' es- cíuheíx las ideáis puras.

Tots nosaltres coinddfam en el desitj de que sortís de nostra vila, una REVISTA d'interés general *nú* precisament per Jo que pogués ensenyar, no per pensaments genials que pogués enclourer, sinó per demostrar ais de dintre y fora de casa' que las montanyas que 'ns v^oltan ans que de muralla aisladora, serveixen de magnífica escalinata pera alcansar punts d'observació de las innombrables manifestacions de la activitat humana-

Més, lluny de dotc^nírnos en els detalls que sigan insignificants; en lo massa concret, que tart ó d' hora ^ns portaría al raquitisme, 'ns fixarem solsament en lo que ^ns presentí las ideas descamadas.

Quant estém parats devant d^ una máquina, tots els engranatjes, águilas y rodets ens signan la idea que la empendra, y á n' ella x"endim nostra admiració.

La REVISTA OJ-OTT.VA anirá de cara á la regió serena de las ideas abstractes ajustadas á las Jleys eternas.

Olot 19 Abril de 1905.

ESTEVE CARDGLÜS.

'[informació locat

Fá cosa de vuit días que va tenir lloch la formació d* una "Junta de Govern^" que déu portar á cap la instalació en una de las salas del Hospici, d* un "Museo y Biblioteca" composta aquella del Sr. Alcalde com á President perpetuo, dos regidors, el director de la Escola de bellas arts y l'Arquitecte municipal com á vocals natos, quals cárrechs desempenyan avuy respectivament Don Nonito Esci^bós^ Don Manel Fontanella y Don Llufs Mir, Don Joseph Berga, elegit vis-president, y Don Alfred Paluzié; y ademes cinch vehins mes, nombrats per dits senyors, resultant indicats Don Joseph Saderra que en el dia de la distribució de cárrechs fou nombrat "Conservador," elRvnt. Don Joseph Gelabert, Don EveliBarnadas aquí's nombra "Bibliotecari/" Don Joaquim de Trincheria, nombrat "Tresorer" y Don Eduart Bassols ab el cárrech de "Secretari^"

Cooperarán á la hermosa obra que dí^u realisarse, alguns senyors que per las especials circunstancias en que 's trovan anirán essent nombrats ja "Protectors" ja "Aijxiliars"

En el local triat s' hi han fet ja algunas indispensables reparacions pera que pugui respondrer millor al objecte á que ^s destina y ofereixi recomanables condicions pera que els objectes que 's cedeixin ó deposicin, no puguin de cap manera sofrir ni lo més petit desmérit.

X' "Institut Olotí" ha donat últimament algunas vet-

lindas que no han desdit en res de las celebradas antii^rior-
ment. Desde las sevas primercncEis manifestacions vitals
ha demostrat aquesta entitat-un e^^spèn^^'Jnií^iítiva y una
ferma voluntat de trevallar per lá cultura de nostra vila,
bt^n recomanables y necessarías,

Are tenfm noticia de que diatre poch s^ estrenarán al-
gunas produccions dramáticas de valor, las que? s' alterna-
rán ab sessions del cinematógrafo que s' ha montat. en lo
saló d'-espectacles y que, donada la varietat é interés de
de las películas que s'cxibeisen, atrau nombrOsa: È^ónturren-
cia.

Dintre poch quedará constituida la nova Junta organi-
sadora del prop-vinent certamen literari.

En r "Ateneo Obrero" s' están preparant algunas fun-
cions que prometen ser Huidas, A no,passar gayr-Cs días
. se donará una conferencia^ Ja primera, d'una serie,.qie.^s
- tracta de donar y encías que hi pendran part personas de
' la vila y de fora d^ ella.

..

• J

, J

l